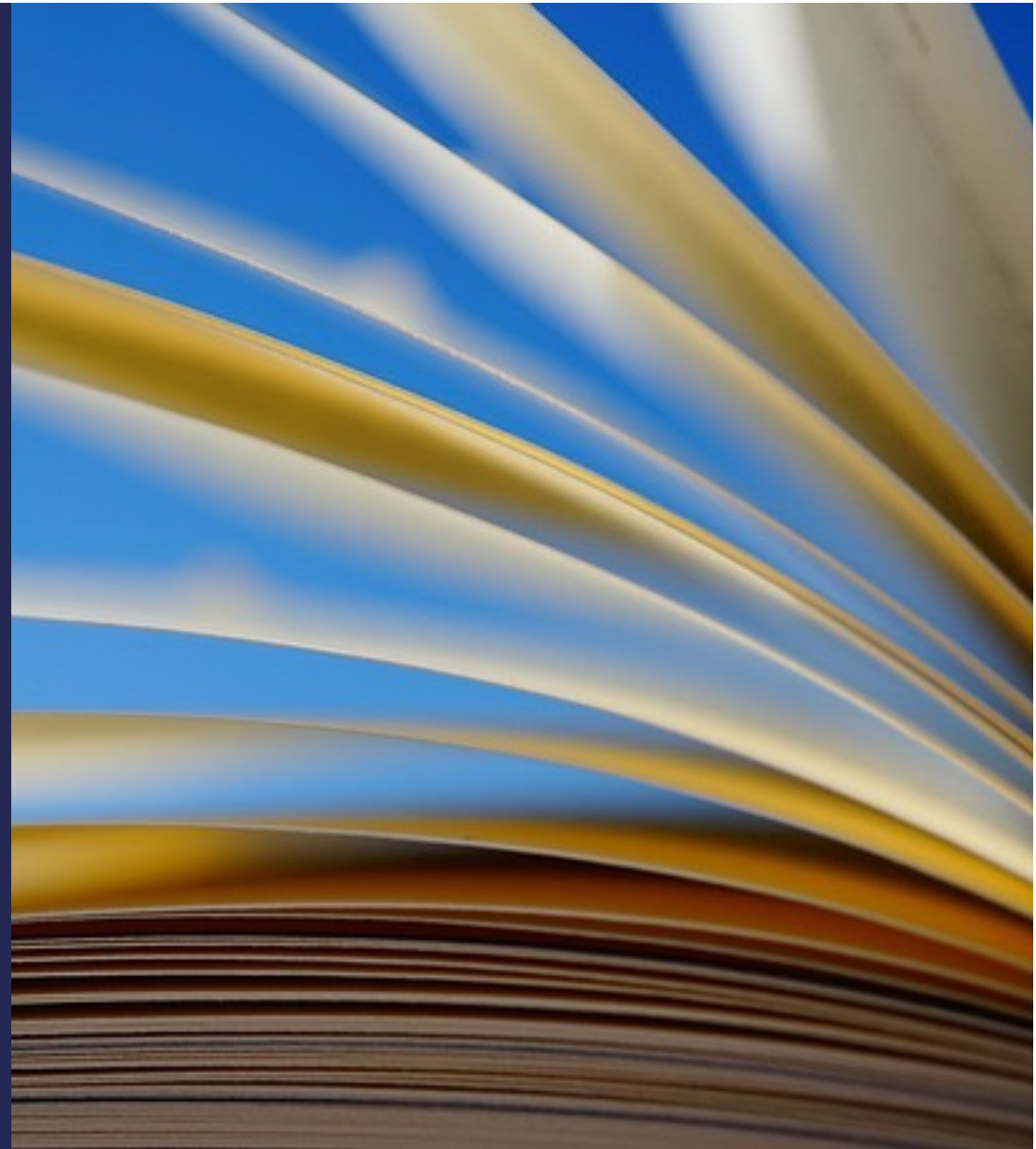


Rektorers pedagogiska ledarskap som stöd för undervisningsutveckling

Mette Liljenberg



Rektors uppdrag

- Som pedagogiska ledare ska rektorer verka för att utbildningen utvecklas.
- Samtidigt finns flera andra förväntningar på rektorer:
 - Som utbildare och pedagogiskt skickliga
 - Som organisatörer av utbildning
 - Som chef och ledare med uppföljningsansvar

Tidigare forskning

- Rektors ledarskap har avgörande betydelse för barns och elevers möjlighet till lärande och utveckling.
- Trots detta väljer rektorer bort det undervisningsnära arbetet när "tiden inte räcker till". Osäkerhet i hur de ska närma sig lärarna och undervisningen anses vara bakomliggande orsaker.

(Emstad, mfl., 2021; Leithwood, mfl., 2020; Leo, 2015; Robinson mfl., 2008, Robinson, 2010, 2015; Ärlestig & Törnsén, 2014)



Frågeställning



“Fokus Undervisning” har för avsikt att stödja rektorer i utveckling av undervisningsnära pedagogiskt ledarskap.



Hur kan rektorer i sitt pedagogiska ledarskap skapa mening i och stödja undervisningsutveckling?

Data för analys

- Självreflektioner (n=170) utifrån styrda frågeställningar som genomförts vid sex tillfällen under programmet.
- Caserapporter (n=21) insända under programmets avslutande del.
- Intervjuer genomförda i par med 10 deltagande rektorer.

Under programmet har återkoppling getts till rektorerna utifrån det som framkommit i data.

Hur skapas mening i detta nya?

"Den nya situationen" - *Pedagogiskt ledarskap som stödjer undervisningsutveckling* - ramas in och skapas mening i genom tidigare erfarenheter och kontextuella förutsättningar

Vad anses rätt och rimligt?

Hur förstår jag mitt uppdrag?
Vilken kunskap har jag?
Hur kan jag använda den?

Vilka utmaningar identifierar jag i utveckling av undervisning?
Hur tar jag mig an dem?

Hur förhåller jag mig till lärarna?
Vilken är min tillhörighet?

Inledningsvis under programmet

Fokus - Lärare

"Jag kan organisera"

"Organisera för
lärares lärande"

Administratör av
utbildning

"Jag har organiserat för att lärgrupperna kan träffas varannan vecka två timmar. Jag har möten regelbundet med hela utvecklingsgruppen och ser till att de biträdande rektorerna har tätare avstämningar med sina respektive samtalsledare och återkopplar till mig vid vår ledningsgrupp."

Rektor, maj 2022

Under pågående program

Fokus - Undervisning

"Jag kan undervisa"

"Lära lärare"

Förste bland likar
Utbildare

"Efter samtalet har jag märkt att pedagogerna snappat upp och provat ett par av de lösningar som jag "serverat" för dem och att de är nöjda med hur det har avlöp. Jag ger tips för att försöka knyta ihop det, men vem är jag att ge tips."

Rektor, sept 2023

Under pågående program

Fokus - Lärare

"Jag kan leda"

"Coacha lärare till eget lärande"

Ledare i och av utbildning

"Här utmanas jag i att inte ge färdiga förslag, utan att ta ett steg tillbaka och stötta casen så att de själva hittar nya vägar. Jag reagerade också per automatik och gav förslag, vilket inte utvecklar läraren. Jag har kommit mer och mer till insikt i att avvakta och stötta casen att själva hitta vägar."

Rektor, feb 2023

Mot programmets avslut

Fokus - Undervisning

"Jag kan lära"

"Lära med lärare"

Medskapare av
utbildning

"Jag känner inte samma behov av att söka efter "rätt svar" ... Jag vänder oftare frågorna till pedagogerna, i stället för att komma med svaren, vilket jag upplever har skapat en känsla av delaktighet, ett vi tillsammans."

Rektor, mars 2024

Vad framträder?

Rektorernas pedagogiska ledarskap rör sig från ett uppdelat ansvarstagande, baserat på rektor som organisatörer av undervisningsutveckling eller som ledare med makt över undervisningsutveckling, till ett gemensamt ansvarstagande, baserat på rektor och lärare som samskapare av undervisningsutveckling.

Fortsatt behov av att utforska arbetssätt som kan stödja rektorer i deras utveckling av undervisningsutvecklande pedagogiskt ledarskap.



Tack!

mette.liljenberg@gu.se